

WYMAGANIA EDUKACYJNE – klasa III – 2023/2024

EDUKACJA POLONISTYCZNA:

w zakresie słuchania i mówienia

Uczeń:

- słucha uważnie wypowiedzi nauczycieli i innych osób, okazuje szacunek wypowiadającej się osobie;
- wykonuje zadanie według usłyszanej instrukcji; zadaje pytania w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi;
- słucha z uwagą lektur i innych tekstów czytanych przez nauczyciela, uczniów i inne osoby;
- słucha uważnie wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, przedstawień, świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych; przejawia zachowanie adekwatne do sytuacji;
- słucha i czeka na swoją kolej, panuje nad chęcią nagłego wypowiedzania się;
- wypowiada się płynnie, wyraziście, stosując adekwatne do sytuacji techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji, tempa i siły głosu;
- wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą czy wydarzeniem kulturalnym;
- porządkuje swoją wypowiedź, poprawia w niej błędy, omawia treść przeczytanych tekstów i ilustracji, nadaje znaczenie i tytuł obrazom, a także fragmentom tekstów;
- formułuje pytania dotyczące sytuacji zadaniowych;
- układa w formie ustnej opowiadania, zdania na temat różnych przedmiotów oraz składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy;
- recytuje wiersze oraz wygłasza z pamięci krótkie teksty prozatorskie z zastosowaniem odpowiedniej intonacji i siły głosu;
- dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą empatię i szacunek do rozmówcy;
- wykonuje eksperymenty językowe, nadaje znaczenie czynnościom i doświadczeniom, tworząc charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi;
- recytuje wiersze z pamięci i krótkie fragmenty prozy.

w zakresie czytania i pisania

Uczeń:

- czyta płynnie, poprawnie i wyraziście z odpowiednią intonacją teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w toku zajęć, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych;
- czyta z podziałem na role oddając nastrój, przeżycia bohaterów;
- czyta po cichu i głośno ze zrozumieniem, wyodrębniając bohaterów czas, miejsce i zdarzenia
- z zachowaniem kolejności, swoje wypowiedzi popiera odpowiednimi fragmentami tekstu;
- czyta ze zrozumieniem teksty o różnorodnej tematyce oraz polecenia i instrukcje;
- wyszukuje w tekście fragmenty na określony temat;

- eksperymentuje, przekształca tekst, układa opowiadania twórcze, np. dalsze losy bohatera, komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji lub przeczytanego fragmentu utworu;
- wyróżnia w czytanych utworach literackich dialog, opowiadanie, opis;
- samodzielnie czyta książki oraz czasopisma dla dzieci;
- pisze czytelnie, płynnie wyrazy i zdania, uwzględniając odpowiedni kształt liter oraz poprawne ich łączenie i właściwe rozmieszczenie na stronie;
- układa i zapisuje opowiadanie złożone z 6–10 poprawnych wypowiedzi w ramach zagadnień opracowanych podczas zajęć; opisuje np. osobę, przedmiot, element świata przyrody na podstawie własnych obserwacji lub lektury;
- pisze notatkę, życzenie, ogłoszenie, zaproszenie, podziękowanie, list; zapisuje adres nadawcy
- i odbiorcy; pisze krótkie teksty, wykorzystując aplikacje komputerowe;
- pisze z pamięci i ze słuchu; przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć;
- poprawnie pisze wyrazy z:
  - dwuznakami (ch, rz, sz, cz, dz, dź, dż),
  - poznanymi wyrazami z ą i ę,
  - ó i rz wymiennym, potrafi wyjaśnić pisownię tych wyrazów
  - wyrazami, w których występują końcówki –ów, -ówka oraz –uje,
  - poznanymi wyrazami z ó, rz, h niewymiennym,
  - poznanymi wyrazami z h, ch, ż,
- porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej;
- zapisuje poprawnie liczebniki oraz wybrane, poznane w trakcie zajęć pojęcia dotyczące różnych dyscyplin naukowych;
- stosuje poprawną wielkość liter w zapisie tytułów utworów, książek, poznanych nazw geograficznych, imion i nazwisk;
- układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności, układa i zapisuje plan wypowiedzi.

w zakresie kształcenia językowego

Uczeń:

- wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach samogłoski i spółgłoski;
- rozpoznaje i układa wszystkie rodzaje zdań (oznajmujące, pytające, rozkazujące), potrafi je przekształcić;
- przekształca zdania oznajmujące w pytania i odwrotnie oraz zdania pojedyncze w złożone;
- potrafi dokonać klasyfikacji wyrazów na rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, przysłówki;
- rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym, wyrazy pokrewne i o znaczeniu bliskoznacznym;
- odróżnia i nazywa utwory wierszowane od pisanych prozą;
- korzysta z różnych źródeł informacji np.: atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii czy zasobów internetu;
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów.

EDUKACJA MATEMATYCZNA:

w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych,

Uczeń:

- wyodrębnia zbiory przedmiotów spełniających dany warunek;
- porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy; dokonuje klasyfikacji przedmiotów;
- posługuje się pojęciami: pion, poziom, skos.

w zakresie rozumienia liczb i posługiwania się nimi

Uczeń:

- odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr, liczby od 0 do 1000 oraz wybrane liczby do 1 000 000;
- wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby, wskazuje jedności, dziesiątki, setki, tysiące;
- porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie;
- stosuje znaki: $<$, $=$, $>$;
- rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza;
- liczy (w przód i wstecz) od podanej liczby po 1, po 2, po 10 itp.;
- wyjaśnia istotę działań matematycznych - dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia oraz związki między nimi; korzysta intuicyjnie z własności działań;
- liczy pełnymi setkami do 1000, tysiącami do 10 000;
- dodaje i odejmuje pamięciowo liczbę jednocyfrową, 10, 100 oraz wielokrotności liczb 10 i 100;
- dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe, zapisując w razie potrzeby częściowe wyniki działań lub wykonując działania w pamięci;
- oblicza sumy i różnice większych liczb w prostych przykładach typu: $250 + 50$, $180 - 30$;
- dodaje i odejmuje pełne tysiące;
- mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia;
- mnoży w pamięci przez 10 liczby mniejsze od 20,
- mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, zapisując, jeśli ma taką potrzebę, częściowe wyniki działań;
- rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka;
- wykonując obliczenia stosuje własne strategie.

w zakresie czytania tekstów matematycznych, rozumienia pojęć geometrycznych i stosowania matematyki w sytuacjach życiowych

Uczeń:

- analizuje i rozwiązuje zadania tekstowe proste i wybrane złożone;
- dostrzega problem matematyczny, tworzy własną strategię jego rozwiązania, opisuje rozwiązanie za pomocą działań;
- układa zadania i je rozwiązuje, tworzy łamigłówki matematyczne;
- wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych;
- rozpoznaje i nazywa figury geometryczne (kwadrat, prostokąt, trójkąt i koło) w otoczeniu i na rysunkach, wyodrębnia te figury spośród innych figur;

- kreśli przy linijce odcinki i łamane, rysuje odręcznie prostokąty (w tym kwadraty) wykorzystując sieć kwadratową;
- mierzy długości odcinków, boków figur, podaje wynik pomiaru, posługuje się jednostkami długości (cm, m, mm);
- wyjaśnia związki między jednostkami długości; posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi;
- zna i potrafi wyjaśnić pojęcie kilometr;
- mierzy obwody różnych figur, oblicza obwód trójkąta i prostokąta (w tym kwadratu) o danych bokach;
- dostrzega symetrię i rytm w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu dziecka;
- dzieli na dwie i cztery równe części, np. kartkę papieru, czekoladę; używa pojęć: połowa, dwa i pół, cztery równe części, czwarta część lub ćwierć;
- wykonuje obliczenia pieniężne - zna wartość monet i banknotów i doskonale wykorzystuje tę wiedzę w praktyce; potrafi zamienić złote na grosze i odwrotnie;
- odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami i elektronicznym; wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu, posługuje się jednostkami czasu: doba, godzina, kwadrans, minuta, sekunda, posługuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera;
- zna nazwy dni tygodnia i miesięcy, posługuje się kalendarzem; zapisuje daty różnymi sposobami;
- odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie co najmniej do XII;
- mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją;
- waży przedmioty, używa określeń kilogram, dekagram, gram, tona; zna zależności między tymi jednostkami;
- odmierza płyny, używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;
- potrafi dokonać obliczeń szacunkowych w różnych sytuacjach życiowych;
- wykorzystuje warcaby, szachy i inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad;
- przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne;
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i działań twórczych.

EDUKACJA SPOŁECZNA:

w zakresie rozumienia środowiska społecznego

Uczeń:

- identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach;
- wyjaśnia, że wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu;
- przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad;
- ocenia postępowanie swoje i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne;

- przedstawia siebie i grupę, do której należy, zapisuje swój adres, adres szkoły, zawód i miejsce pracy rodziców; posługuje się danymi osobistymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób; jest powściągliwy w używaniu takich danych w sytuacjach nowych i wirtualnych;
- rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, a które wzbudzają jego zainteresowanie, np. drużyny i kluby sportowe, zespoły artystyczne, a także inne narodowości;
- opowiada ciekawostki historyczne dotyczące regionu, kraju, wyróżniając w nich postaci fikcyjne i realne;
- stosuje pojęcia: porozumienie, umowa; uczestniczy w wyborach samorządu uczniowskiego w klasie, w szkole;
- szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów,
- wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu i komunikuje się za pomocą nowych technologii.

w zakresie orientacji w czasie historycznym

Uczeń:

- opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego, wyjaśnia związek legendy z powstaniem godła i barw narodowych, przedstawia wybrane legendy;
- rozpoznaje: godło, barwy, hymn narodowy, mundur wojskowy, wybrane stroje ludowe;
- uczestniczy w świętach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej;
- zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp.;
- rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, miejscowości, w której mieszka, wyjaśnia pojęcie „patron”, wymienia imiona i nazwiska, np. pierwszego władcy i króla Polski, obecnego prezydenta Polski, wymienia nazwę pierwszej stolicy Polski;
- wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich;
- opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, jest świadomy, że stosuje w swej aktywności ten dorobek, np. cyfry arabskie i rzymskie, papier, mydło, itp.;
- opowiada historię własnej rodziny, przedstawia wybrane postacie i prezentuje informacje o wielkich Polakach: królowa Jadwiga, król Stefan Batory, astronom Mikołaj Kopernik, noblistka
- Maria Skłodowska-Curie, alpinistka Wanda Rutkiewicz, papież Jan Paweł II.

EDUKACJA PRZYRODNICZA:

w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego

Uczeń:

- rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną;
- rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów, takich jak: łąka, jezioro, rzeka, morze, pole, staw, las, las gospodarczy;
- rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym;

- odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych, informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania zadania, ćwiczenia;
- prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi;
- planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych, tworzy notatki z obserwacji, wyjaśnia istotę obserwowanych zjawisk;
- chroni przyrodę, wskazuje wybrane miejsca ochrony przyrody oraz parki narodowe, pomniki przyrody w najbliższym otoczeniu – miejscowości, regionie;
- segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania.

w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku

Uczeń:

- przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej;
- posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej;
- posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia;
- dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia;
- reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby;
- wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych; ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia;
- przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia;
- ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet;
- rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego;
- stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku;
- ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, burza;
- ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej;
- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami oraz stosuje zasady etykiety;
- ma świadomość, że nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;
- ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka.

w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej

Uczeń:

- określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy, opisuje charakterystyczne formy terenu, składniki przyrody, charakterystyczne miejsca, np. miejsca pamięci narodowej, najważniejsze zakłady pracy, w tym ważniejsze przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe,
- interesujące zabytki, pomniki, tereny rekreacyjne, parki krajobrazowe, parki narodowe;
- wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki, nazwy krain geograficznych;
- czyta proste plany, wskazuje kierunki główne na mapie, odczytuje podstawowe znaki kartograficzne map, z których korzysta; za pomocą komputera, wpisując poprawnie adres, wyznacza np. trasę przejazdu rowerem;
- wymienia nazwę stolicy Polski i charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie;
- przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny sportowe, gospodarcze lub inne, np. artystyczną działalność człowieka, w której Polska odnosi sukcesy lub z niej słynie;
- wyznacza kierunki główne w terenie na podstawie cienia, określa, z którego kierunku wieje wiatr, rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów;
- przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym.

EDUKACJA TECHNICZNA

Uczeń:

- planuje i realizuje własne projekty/prace; realizując te projekty/prace współdziała w grupie;
- estetycznie wykonuje przedmioty użytkowe, stosując różne połączenia;
- utrzymuje wzorowy porządek i wie dlaczego jest to konieczne;
- pamięta o bezpieczeństwie w trakcie posługiwania się narzędziami i urządzeniami w gospodarstwie domowym i w szkole;
- potrafi ocenić projekty i prace wykorzystując poznane wartości: systematyczność działania, pracowitość, konsekwencja, gospodarność, oszczędność, umiar w odniesieniu do korzystania z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń.

EDUKACJA INFORMATYCZNA

Uczeń:

- posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi;
- dobiera narzędzia programu graficznego, edytora tekstu adekwatne do osiągnięcia zamierzonego celu;
- tworzy polecenia lub sekwencję poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu;
- tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką np. zaproszenia, dyplomy, ulotki, ogłoszenia; zmniejsza, kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne i tekstowe;
- zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu;

- kojarzy działanie komputera, bądź innego urządzenia cyfrowego z efektami działania odpowiedniego oprogramowania;
- korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych;
- współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię;
- wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się;
- w sposób odpowiedzialny posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami;
- rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet;
- przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w Internecie.